

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՈՒՆԻԼՈՒՄՆԵՐԱՆ ՄԱՐԶՈՒՄՆԵՐԻՆ

Պ Ա Հ Ա Ն Զ Ք Ը

ՀԱՅՈՒԹ ԱՐԴԱՐ ԿԵ

ՆԵՐԸ ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԻՆ

Ամերիկական պատմության համար առաջադիմ է Կիմինադրութիւնը Հայաստանի Հանդեպ Արդար Եցուածքի մը Համար Պալքա-
ղ Ամերիկեան կոմիտէի» Հըւ-
այ Ազգային Խորհուրդը հրա-
ման է առաջադիմ առաջա-
դարկով իրաւարարի վճի-
արձակեց։

Ամերիկան կոմիտէին կողմէն
Արտաքին Գործոց նախարար
Ներու Մտակուայի ելորդուաժու
զովին ուղղուած հեռագիրնե
րուն, որսնցմավ այս երկու
կազմակերպութիւնները կո
կ'ընեն վերաբննել հայկական
տանին միացնելու համար ներ
կայիս Թուրքիոյ մաս կազմո
նահանգները, ուր գերակշռո
ւր հայ բնակչութիւնը։

Ամերիկանայ Ազգային Խոր
հուրդին կողմէ Արտաքին Գոր
ծոց Նախարարներու ուղղուած
հեռագիրը կը յայտարարէ. «Ա
մերիկանայ Ազգային Խորհուր
դը արտայայտելով՝ Սովետ Հա
յաստանի հիմնադրութեան 25ր
տարեդարձին առիթով, Ամերիկ
այի հինգ քաղաքներուն մէ^ւ
կատարուած, տօնակատարու
թեանց ընթացքին յայտնուա
բազմանքները, ձեր ուշադրու
թեան կը յանձնէ համաշխար
հային առաջին պատերազմի
ընթացքին Թրքական սարսափի
և հալածանքի զոհը եղող և ամ
բողջ աշխարհի երեսը ցրուած
մէկուկէ միլիոն Հայերու վէ
ճական Աստվածածնի համար»։

Հազր : Արտասահմանի Հայերը
ջախջախիչ մեծամասնութիւնը
կ'ուզէ վերադառնալ իր մայրեն
ևզերը, որոնք տակաւին կա
գանուին թրքական տիրապե
տութեան տակ: Այս Հայերու
ներդաղթը կարելի է գլուխ
հանել այն առեն միայն եր
հայկական հողերը մաս կազմե
Սովիէթ: Հայաստանի:

ակը պահանջենք որ իրեն
պատմական հայրենիքին ազա
տագրումովք արդարութիւն
ցոյց տրուի Հայերու հանդէպ
Հայաստանի տահմանները, այ
ձեւով որ անօնք օրոշուեցա
Նախագահ Ռոբլունի կողմէ
պէտք է դառնան տահմաններ
Սովիէթ: Հայաստանի:

Հայաստանի Հանդէպ Ար
դար Կեցուածքի մը Համար
Պայքարող Ամերիկեան կոմի
տէին կողմէ Արտաքին Գործո
Նախարարներու Խորհրդաժողո
վին ուղղվուած հեռագիրը կ
յայտաբարէ: —

«Բնակչութեան բոլոր խա
ւերը ներկայացնող, աւելի

քան հարիւր անուանի Ամերիկացիները և վերջերս համախմբքը և ցան հիմնելու համար «Հայութանի Հանդէպ Արդար Կեցւածքի մը համար Պայքարութիւնի»։ Այս Ամերիկացիներին Ամերիկուիները խորապէս վրդովեւած են մեր ժամանակ ներսւ ամենէն մեծ անարդարութեամբ, և այն իրողութիւնով թէ Թուրք իշխանութիւններու վայրագութեանց և հարցութեան պատճառութեան

աժքողջ աշխարհի Հայերու կեսէն աւելիքն դուրս նետուած ելիքնց հայրենիքէն :

աիրենց հորեայ պատմական աւանդութիւններէն խըլւ ւած մեծ թիւով Հայեր, ներկայիս կ'ուզեն վերադառնա Հայացանի Սովետական Հանրապետութիւնը։ Անոնք նմանապէս կ'ուզեն միանալ իրենց հայ եղբայրներուն, որոնք թուրքիոյ մէջ կ'ապրէն նիւ

բազմաթիւ անգամներ իրենց
վրդով լունքը յայտնած են Հայ
ժողովուրդի ճոկատագրին և
բարօրութեան համար, այնպիսի
ձեւով մը և այնքան ռաստկօրէն,
որ կ'արդարանայ այն յայտա-
ռարութիւնը թէ՝ Հայ մոռ-

վուրդին ճակատագիրը միշտ
մասնայատուկ շահագրգռութիւն
մը ներկայացուցած է ամերի-
կացի ժողովուրդին համար։

«Միացեալ Նահանգներու
Մեծ Նախագահին այս յայտա-
րաբութիւնը այնքան ճիշտ է
ներկայիս ոռքան ճիշտ էր անց-
եալին։ Այն նկատումները որ
Նախագահ Ռւիլսընը մղեցին
չայաստանի ահմանները որո-
շելու այն ձեռով որ ան որոշեց
1920ին, նոյնքան արդար են
ներկայիս և հիմնաւոր՝ ցեղա-
գրական տեսակէտով։ Աեր Կո-
միտէն համակրանքով տոգոր-
ւած է հանդէպ այդքան առ-
ուապած այս քաջարի ժողով-
ուրդին։ ուս նմանաւու ներ-

շընչուած է այսպիսի ոկզբումներով։ Կոմիտէն յարգանքով կը դիմէ Միացեալ Նահանգներու, Մեծն Քրիտանիոյ և Սովիէթ։ Միութեան Արտաքին Գործոց Նախարարներուն, ներկացիս Մուկըւայի մէջ կայացած բանակցութեանց ընթացքին համաձայնութեան գալու Հայաստանի սահմաններուն և Հայկական Հայրենիքին սաեղծումին շուրջ։ Մեծք կը նկատենք թէ Արտաքին Գործոց Նախարարները պէտք է այս ուղիով քալեն, առաջնօրդութելով արդարութեան և մարդկայնութեան լուրջ նկատումներով։

«Հայաստանի Հանդեպ Արդար Կեցուածքի մը համար պայքարով Կոմիտէին մաս կը կազմեն Աշխատանքի Դատակցութեան Նախագան Կրին, Ամերիկեան Քօնկրեսի Դեմոկրատ անդամներ՝ Սկլելեն եւ Տրլասի, ինչպէս նաև հանրապետական Կրիստո, Մետրոպոլիտ Պետնեմին, Հայ Արքեպիսկոպոս Գալֆայեան, մեծանուն գրաքէ Տայզզըր, լրագրող Ֆիւանքի, Եկարիչ Քենը, Գիտնական Տօք. Քանդ, Սովետամերիկեան Բարեկամութեան Խորհուրդի Նախագան Լամենդ, բեւեռախոյզ Սրբանութիւն եւ ուրիշներ։